

HET VOORLICHTINGSCENTRUM VAN DE HOOFDSTAD PRESENTEERT U

Bijvoegsel
« Présence de Bruxelles »
nr. 84 - april 1968

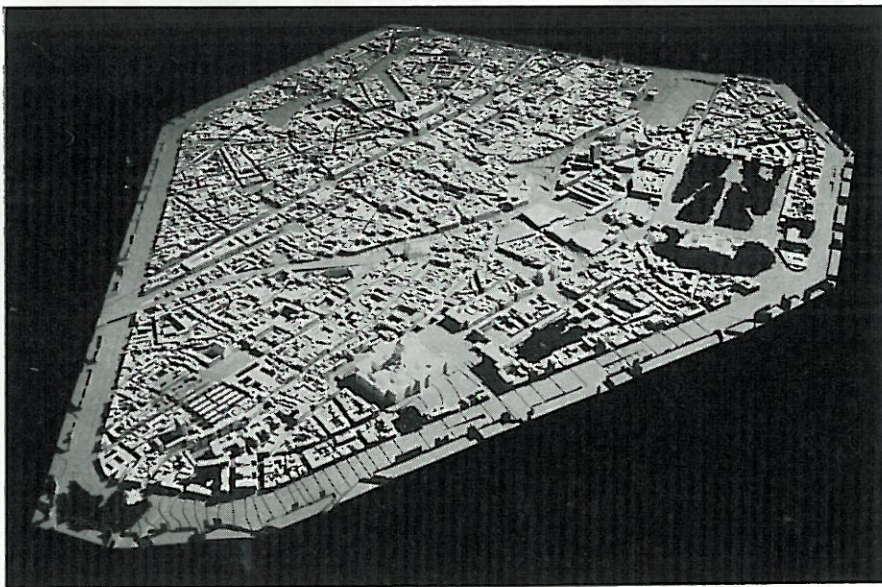
BRUSSEL '85

1985: streefdatum voor de stedelijke vernieuwing, waarmee zowat zes jaar geleden begonnen werd in Brussel, vooral dan in het stadscentrum. De uitwerking van het volledig vernieuwingsplan heeft uiteraard heel wat tijd in beslag genomen. Vandaag de dag is men al volop aan de verwezenlijking toe. En het is normaal dat het publiek zich vragen stelt.

Indien men let op het steeds groter wordend aantal bouwplaatsen, op de eerste werken die reeds voltooid zijn of hun voltooiing naderen, op de opties die voor de nabije toekomst werden genomen, dan stelt men vast dat deze esthetische ingreep op stedelijk gebied in een stadium is beland, waarin het logisch en opportuun wordt het bestek op te maken op een zo ruim mogelijke schaal.

Een dergelijk overzicht nu brengt het Voorlichtingscentrum van Brussel op de 41ste Internationale Jaarbeurs van Brussel, waar het voor dit doel een standplaats van 2.500 m² heeft gereserveerd in Paleis 2 van het Eeuwfeestgebouw. Op die wijze breidt het Voorlichtingscentrum zijn belangrijke zending t.o.v. van de inwoners van de hoofdstad uit.

Op de 41ste I.J.Br. zullen de Brusselaars van 20 april tot 1 mei 1968 kunnen kennis maken met hun stad, zoals die er morgen zal uitzien, kortom met Brussel '85. Thans weten zij dat nog niet. Zij ondergaan alleen maar de onvermijdelijke en tijdelijke euvels van de grote werken. Het is dan ook volkomen normaal dat hen getoond wordt en dat hen, evenals de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en de N.A.T.O., evenals anderen die in de hoofdstad werken, wordt gezegd: « Ziedaar waarom U dat nu allemaal moet verdragen. »

HET RICHTPLAN VOOR DE PENTAGOON

De maquette hierboven geeft duidelijk aan hoe de stedelijke vernieuwing van Brussel zal worden tot stand gebracht. Zij is het «richtplan» van de Pentagoon, en als dusdanig én werktuig én doktrine...

Het meesterstuk van deze tentoonstelling wordt beslist de grote maquette van de Brusselse pentagoon op schaal 1/1.000^e. Deze maquette, die 3,20 m x 2,62 m groot is, is wat men een echt werktuig zou kunnen noemen, aan de hand waarvan de projecten van gebouwen, die ter goedkeuring bij de Gemeentelijke Overheid worden ingediend, evenals plans van ruimtelijke ordening, die ter studie liggen, worden uitgemeten, gecontroleerd en in de wijk van de pentagoon worden ingepast. Deze maquette werd vervaardigd door de « Tekhne »-groep en dient als aanvulling van de uitgebreide studie die is gewijd aan het richtplan van de pentagoon. Dit plan werd door de diensten van de stad Brussel ontworpen in samenwerking met de zopas vermelde groep.

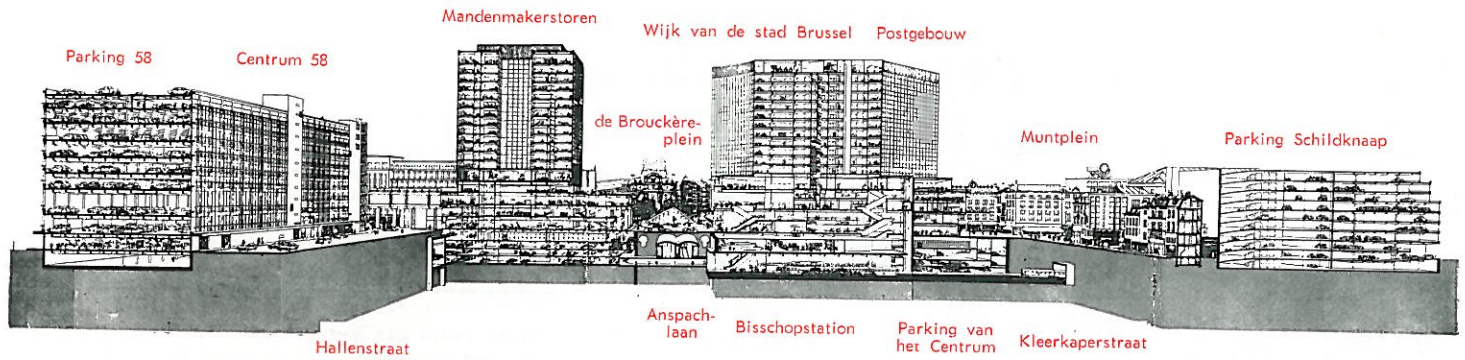
Men zal er eveneens de diverse plans kunnen zien die de hoofdlijnen van deze studie weergeven: de verdeling (residentie, arbeid en handel) zoals die er in de toekomst zal uitzien, het verkeersnet met de kleine ring en de parkings, de uitbreiding van de groene zones en de zoning.

Het verkeer in de pentagoon wordt weergegeven aan de hand van diverse panelen, waarop het resultaat vermeld staat van de wagentelling (een derde van de 1.700.000 wagens, die in België rondrijden, is in het Brusselse arrondissement ingeschreven). Op die panelen wordt eveneens een overzicht gebracht van de huidige functie- en bestemmingsverdeling, vertrekende van de invalswegen tot aan de kleine ring.

Er zullen ook andere documenten kunnen bekeken worden met betrekking tot de « zwenk-naar-links » van de Regentschapsstraat, evenals van het eerste wisselkruispunt van het Munt- en de Brouckèreplein. De aanleg van dit wisselkruispunt was mogelijk dank zij de gelijktijdige constructie van twee gebouwen langs beide zijden van de Anspachlaan: de **Administratieve wijk van de Stad Brussel** op de plaats waar eens het postgebouw stond, en de « **Mandenmakers-toren** », de toekomstige hoofdzetel van Philips. Aan de hand van een grote maquette zal men kunnen oordelen over de breedstatigheid van deze twee gebouwen. Foto's zullen een beeld ophangen van die enorme werken, die momenteel worden uitgevoerd. Beide gebouwen zullen zowat 60 m hoog zijn. Het eerste wordt in kruisvorm gebouwd, terwijl het andere er als een H zal uitzien.

Op het gelijkvloers komen overdekte gaanderijen met winkels, terwijl het Muntplein voor de voetgangers zal gereserveerd worden.

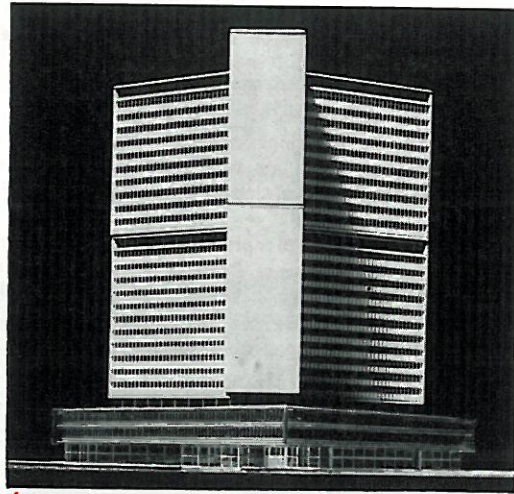
Ingevolge de brand in het grootwarenhuis « A l'Innovation » heeft de stad Brussel onlangs de belangrijke beslissing genomen dat de bouw van een nieuw Inno-grootwarenhuis zal gepaard gaan met de **aanpassing van de toegangswegen tot het handelscentrum van Brussel**. Omheen het nieuwe grootwarenhuis zullen de straten, zoals de Nieuw- en Broekstraat breder

Hierboven : Een doorsnee van de nieuwe toegang tot de Anspachlaan. In het midden een vergezicht op het de Brouckèreplein. Verder heeft men rechts het Postgebouw en links de Mandenmakersstoren. Uiterst links bevindt zich de parking « 58 » en uiterst rechts de parking « Schildknaap ». Onder de grond bemerkt men de kruising van de assen Oost-West en Noord-Zuid van de metro.

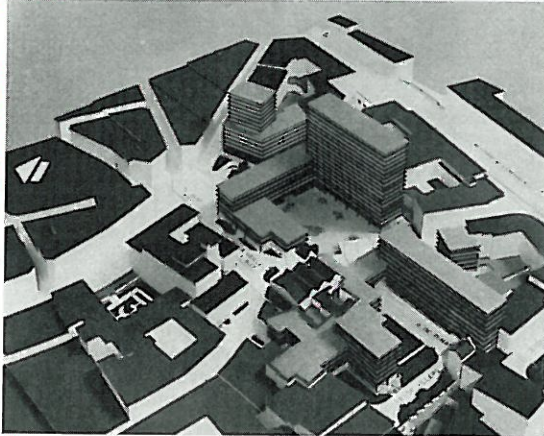
Hiernaast :

1. De maquette van het nieuwe Postgebouw, waarin de centrale post zal worden ondergebracht, maar dat tevens de administratieve wijk van de stad Brussel zal zijn.

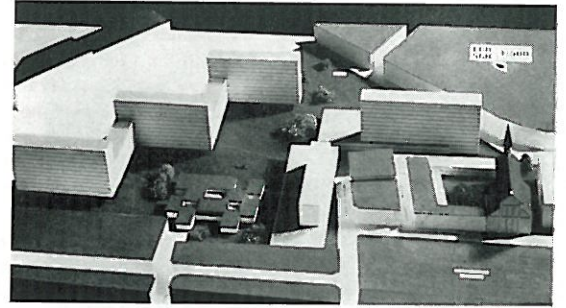
1

2. Hier ziet men wat het « Dinant Gasthuis » wordt genoemd, waaraan momenteel gewerkt wordt in het kader van de vernieuwing van het St-Jansplein, de Dinant- en Gasthuisstraat.

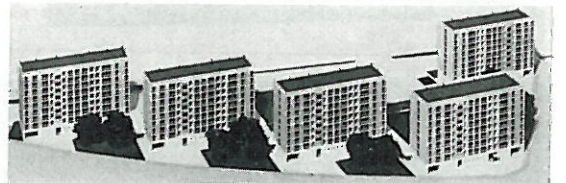

2

3. 4. 5. Strijd tegen de krotwoningen en de bouw van sociale woningen; de gebouwen worden genoemd naar de steegjes die moeten verdwijnen : Radijzen, Papenvest- en Pottenbakkersstraat.

3

4

5

gemaakt worden. Onder het Inno-gebouw zal een parking met een vermogen van 1.000 wagens worden aangelegd, terwijl ook de parking van het grootwarenhuis « Bon Marché » zal worden vergroot. Onder de Adolf Maxlaan tenslotte zullen tussen de begane grond en de tunnels van de Noord-Zuidas van de metro op drie niveaus parkings en verkeersaders worden aangelegd.

Deze stedelijke vernieuwing bevat bovendien « beschermde zones », zoals bijvoorbeeld het « Gewijd Eilandje » er een is, waar sedert 1961 tientallen gevels werden hersteld en gerestaureerd in de stijl van de XVIIe eeuw, wat een succes werd zoals plans en foto's zullen aantonen. De diensten van de architectuur van de stad Brussel hebben, zoals foto's zullen aantonen, een portiek wederopgebouwd.

Een andere zone is dan weer de wijk die onder de bescherming staat van de V.Z.W. « De Kunstwijk ». Op de 41^e I.J.Br. zal een groot plan worden getoond van deze wijk, die 24 ha groot is. De vernoemde vereniging, die onder de Hoge Bescherming staat van Prins Albert, wil deze wijk met zijn pleinen, archi-

tektonische gebouwen en zijn kerken in zijn volle pracht restaureren. Er zullen foto's worden getoond van de gebouwen, die voor het nageslacht zullen bewaard blijven. Hoe de projekten eruitzien zal men kunnen vaststellen aan de hand van panelen, foto's en maquettes van de gebouwen, die zullen bewaard blijven. Tevens zullen er diverse suggesties worden getoond voor de aanleg van de « zwenk-naar-links » aan de Regentschapsstraat, langsheen de Zavelkerk. De dokumenten werden opgesteld door de h. Rombaux. Tenslotte zal een overzicht worden gegeven van het programma voor sociale woningbouw en de strijd tegen de krotwoningen, dat in 1952 het voorwerp uitmaakte van een eerste onderzoek, dat inmiddels werd bijgewerkt. De verschillende projekten hebben op de tentoonstelling hun plaats toegewezen gekregen. Maquettes, panelen en foto's zullen er zorgen voor een duidelijk overzicht van de gebouwen die er zullen verrijzen en die naar de namen van de steegjes die moeten vernieuwen worden genoemd zullen worden : Pottenbakkers - Papenvest - Radijzen - Krakeel - Gasthuis Dinant.

OMHEEN DE PENTAGOON

Het grondgebied van de stad Brussel in de onmiddellijke omgeving van de pentagoon maakte eveneens het voorwerp uit van bijzondere ordeningsplannen en -studies. Het meest spektakulaire plan is beslist dat van de **Noordwijk**, aan de verwezenlijking waarvan twee gemeenten — St-Joost-ten-Node en Schaarbeek — met Brussel samenwerken 32 ha op 53 ha van deze wijk zijn echter op het grondgebied van Brussel gelegen. Het plan van de Noordwijk, uitgewerkt door de groep « Structures » zal werk verschaffen aan 25.000 mensen, terwijl er woningen voorzien zijn voor 13.000 mensen, onder wie 8.000 op het grondgebied van Brussel. Het betreft hier trouwens de eerste verwezenlijking op het gebied van de woningbouw : 8.000 sociale woningen, waarvan er 300 zullen klaar komen in de eerste fase. Hiervan zal een speciale maquette te zien zijn. Bovendien zullen er documenten voorhanden zijn die een illustratief beeld zullen ophangen van de speciale toestand waarin de wijk van de Antwerpsesteenweg met zijn vele krotwoningen verkeert.

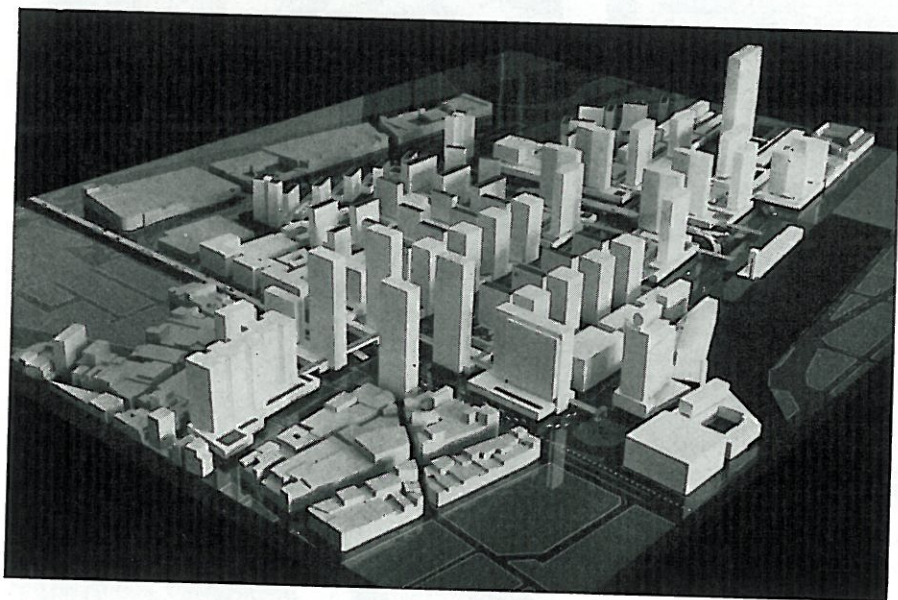
Wat de **Louisalaan** betreft zal er bovendien een maquette te zien zijn van de Trieste-toren die men op dit ogenblik aan het bouwen is op de hoek van de Defacqzstraat. Tevens zal er een maquette zijn van deze wijk.

HET TWEEDE DISTRIKT

Toen het richtplan er was voor de pentagoon heeft de Stad aan groepen gevraagd hetzelfde te doen voor de aan de stad grenzende gebieden Laken, Neder-over-Heembeek en Haren. Deze drie studies worden op de tentoonstelling toegelicht.

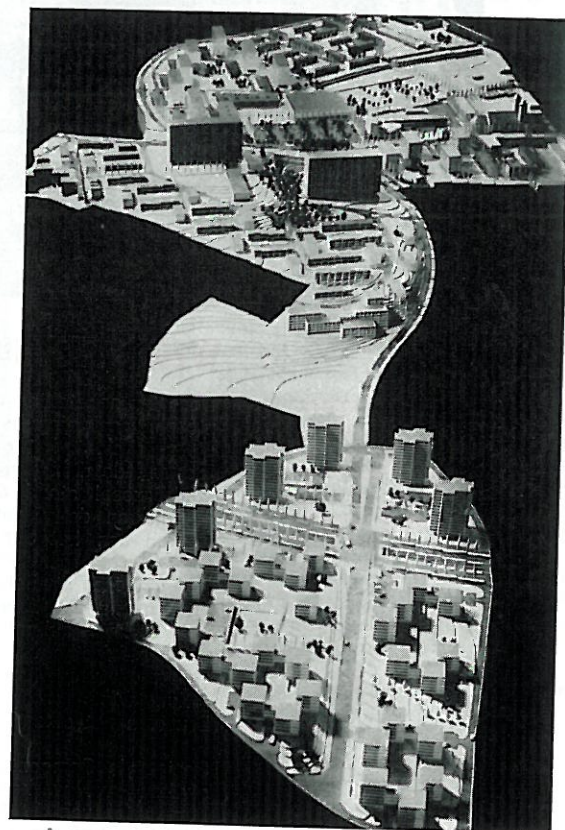
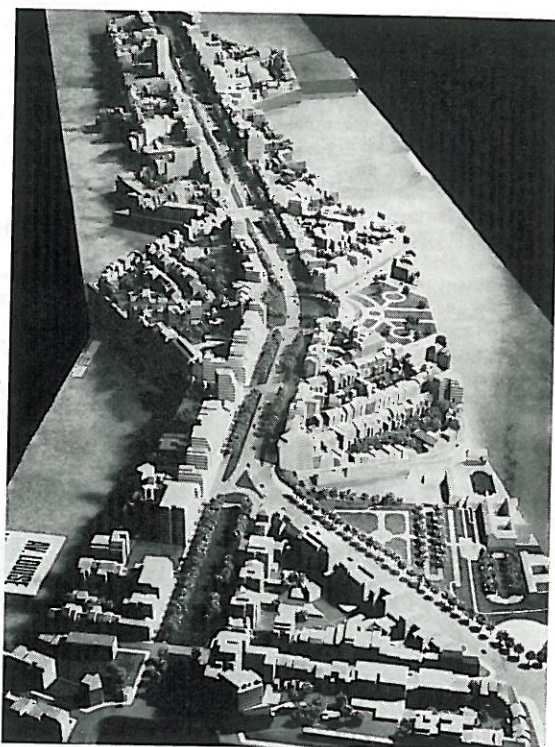
Rechts :
De Louizalaan, gezien van op het Stefanieplein : een maquette met de weergave van de eerste studieresultaten over de maximum-bouwhoogte.

Hieronder :
53 ha op de samenloop van drie gemeenten, waaronder de stad Brussel : de nieuwe « Noordwijk » met zijn dertig torengebouwen en zijn stedelijke autowegen. Uiterst rechts het bekende Rogierplein.

Wat **Laken** betreft zijn er documenten voorhanden, die de hoofdlijnen weergeven waarop de organisatie-studies en de bijzondere ordeningsplannen zullen stoelen. Zo zal men er o.m. het plan kunnen bekijken van de toekomstige overdekte markt « De nationale Markt van Brussel », die weldra zal worden gebouwd op de plaats van de oude gasfabriek aan de Fabriekskaaï. Tevens zal er een plan worden getoond van de Modelwijk die tegenover het Heyselstadion ligt en onder leiding van de « Lakense Haard » stilaan vorm begint te krijgen. De « Lakense Haard » bouwt eveneens sociale woningen, zoals aan de hand van fotomateriaal zal kunnen worden vastgesteld.

Wat **Neder-over-Heembeek** betreft bevindt men zich nog steeds in het stadium van de hoofdideeën van de

Een overzicht van het gedeelte van het « richtplan » van Neder-over-Heembeek, zoals dat al is uitgewerkt : de Versailleslaan met op de achtergrond de kerk van St-Pieter en Paulus, langsheen de as van de verlengde Versailleslaan.

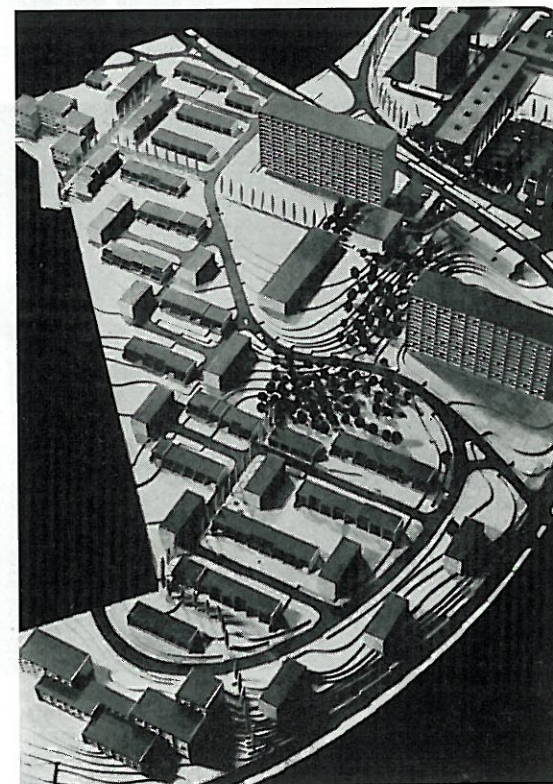
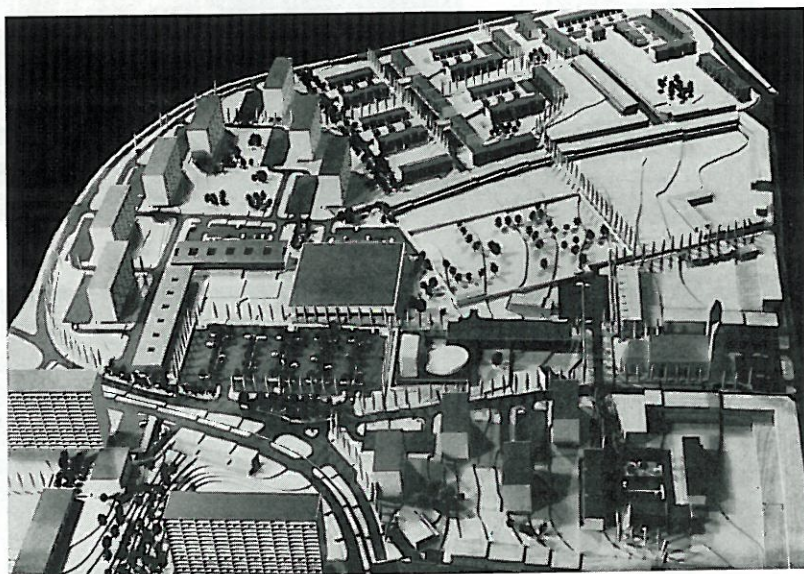
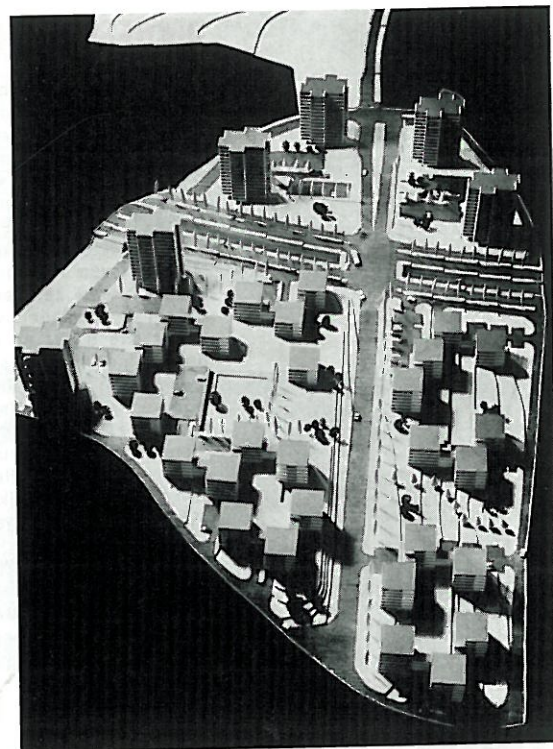
Rechts bovenaan :
De omgeving van het Familiaal Home van Brabant met de aansluiting op de ringlaan. Hier zullen weldra 600 woongelegenheden klaar komen in gebouwen, die omringd zullen zijn door pleinen en groene ruimten voor spel en ontspanning.

Rechts onderaan :
Het verlengde van de hierboven getoonde wijk met de bekoorlijke gebouwen van Val-Maria, die volledig gereserveerd zijn voor woongelegenheden. Hier zal tevens een handelscentrum worden aangelegd met winkels waar men de dagelijkse benodigdheden zal kunnen aanschaffen.

ordering. Er bestaat reeds een plan voor het centrum van deze streek, terwijl er eveneens al vier bijzondere plans zijn klaargemaakt voor de as van de Versailleslaan en haar verlengenis.

Een maquette van 4,08 m op 1,47 m werd vervaardigd, zodat men zich een veel beter idee kan vormen over de wijzigingen die zullen worden uitgevoerd, meer bepaald in functie van de aansluiting op de ring van Brussel. Tussen het Koninklijk Domein en het Kanaal van Vilvoorde zal de bevolking opgevoerd worden tot 40.000 eenheden, dit door gebruik te maken van 575 ha grond.

Van het landelijke Haren wil men een agglomeratie van 10.000 inwoners maken. Drie plans, die de hoofd-ideeën weergeven, werden reeds klaargemaakt. Men voorziet vier sectoren voor een rationeel gebruik van de 211 ha op 685 ha die zullen moeten geordend worden, hierbij rekening houdend met de twee spoorlijnen die de streek diagonaal doorkruisen en met de door de Staat ontworpen autowegen. Deze studies bevatten een volledige infrastructuuruitrusting voor de nieuwe bevolking op het gebied van de godsdienst, cultuur, scholen, kinderbewaarplaatsen, sport, enz...

WEGEN, METRO, ANDERE GEMEENTEN

Onderaan :
De wijk achter de hoofdkerk van Neder-over-Heembeek, die gezien zijn centrale ligging zal uitgerust zijn met een groot handels- en kultuurcentrum.

Deze tentoonstelling moet evenwel ook de andere vernieuwingssectoren bestrijken, wil zij volledig zijn. En dit zal beslist het geval zijn.

Wegen : de dienst van het Wegverkeer van de hoofdstad-Brussel stond de maquette in leen af van de tunnels en de viadukten van de Kleine ring en de werken aan het Schumanplein.

Het speciaal studie bureau van de Maatschappij voor Interkommunaal Vervoer te Brussel en het Ministerie van Verkeer zullen foto's tonen met betrekking tot de Oost-Westas van de Metro en de Kleine ring. Zij zullen er tevens een maquette tonen van het station « Kunst-Wet » waar de twee eerste lijnen van het Brussels net elkaar kruisen.

Gezien de Gemeentelijke Dienst van België heel wat studies over werken uitvoerd voor rekening van de gemeenten van de Brusselse agglomeratie zal hij een overzicht brengen over zijn werkzaamheden, dit aan de hand van dokumenten en maquettes. Tenslotte brengen sommige gemeenten een overzicht van de orderingsplannen, die door hun eigen diensten voor urbanisme en architectuur werden uitgewerkt.

Op de Heysel zal zodoende het dossier van de stede-

lijke vernieuwing in Brussel volledig ter inzage liggen. Er zullen foto's, maquettes, tekeningen en plans zijn om een beeld op te hangen van wat het zal worden over 15 jaar nl. in 1985.

Deze tentoonstelling « Brussel 85 » komt op haar tijd : indien men thans bij wijze van spreken in de modder moet lopen in onze hoofdstad, dan weet men meteen al dat die werken er nodig zijn om van Brussel een werkelijk grote hoofdstad te maken, die haar rol aan kan in Europa en de Atlantische wereld.